

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 96 (3258) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Az Uristen bankja

Az elmúlt hetekben naponta többször is megkérdeztem a gazdasági szakférfiakat: mit szólnak az időjárás-hoz? Eleinte csak hümmögtek, fejet csóváltak, nyújtogatták a nyakukat, esetleg megkockáztattak egy-két vizsgálató szót is. Legutóbb már alig lehetett végét várni a panasznak, amikor a kilátásokra utaltunk.

Még két hét — mondotta valaki — és helyrehozhatatlan kárt fog okozni a szárazság. S azután felsorolta a veszélynek kitett vetéseket, veteményeket, bokrokat és fákat. De hát a virágzás — próbáltam közbevetni — arra csak jó a száraz és napsütés? Igen ám, de mit érünk a virágzással, ha a fejlődő gyümölcs lehellük a szárazság miatt!

Egyszóval: nehéz probléma volt már az utóbbi napokban a szokásos tavaszi eső elmaradása. Kétségtelen, hogy valóban komoly alapja volt az aggodalmaknak. A gazda nemcsak munkájának, fáradságának gyümölcsét látja veszélyeztetve ilyenkor, hanem a szíve is befájdul egy kicsit. Különösen a tavalyi gyönyörű őszi, a pompás tél és nagyon szépen induló tavaszéle után.

Az aggodalmaknak egyelőre véget vetett a csütörtöki kiadós eső. Valóságos áldásként hullott a szomjas földre az élet csókját jelentette mindenmű növényzet számára. Szemmel láthatólag nekiszendült minden. A gazdaarcokról is eltűnt az aggodalmaskodás, a levertség. Kora reggel kint a Hegyén vigan tapickolták a friss sárat a kis szőlőtulajdonosok s még vigabban köszöntöttek egymásnak, közben áradó kijelentésekkel próbálták leírni, érzékeltetni a tegnapi eső hatását. Mindenki tudja, mindeuki érzi, mégis jól esett hallani egymástól.

Ujabb nagy kölcsönt kaptunk tehát az Uristen kiapadhatatlan nagy bankjából. Hatalmas kölcsönt, amelyet utóvégre még pénzben is felértékelhetünk, ha tekintetbe vesszük, hogy mit jelent egy ország sokszázféle mezőgazdasági terménye. A legnemesebb gyümölcstől a leghitványabb parajg, s az életet jelentő nemes kenyérmagoktól kezdve a vadontermő dudvaig minden számít ebben az értékelésben. Tehát ez a mai pénzben és anyagi értekekben gondoikozó világ is felemelkedhet az Isten végtelen hatalmának és kifogyhatatlan gazdagságának meglátásig. Erre a meglátásra pedig soha sem volt nagyobb szükség, mint éppen ma. Mert mi is történt tulajdonképpen? Onmagában nem nagy dolog az egész. Eset az eső szép csöndesen egy áprilisi nap délutánján egészen késő estig, miután megelőzően hetekig nem volt kiadós eső. Tudományosan úgy lehetne magyarázni, hogy cőnyugati légáramlat találkozott a felsőbb légrétegekben a hidegebb északival s a találkozásból a Duad-

Egyre nagyobbarányu sikeres ellentámadásokat hajtanak végre a tengely erői Tunézia valamennyi arcvonalszakaszán

A Sikorszky-kormány mellőzésével, közvetlen tárgyalásokat kezdett London Moszkvával a lengyel-szovjet szakítás ügyében. Nem várható a viszály gyors elsimítása

A tunéziai harcokról Zürichbe érkezett legújabb jelentések a harcok valamennyi szakaszáról a tengelycsapatok egyre sűrűbben megisméllődő és egyre nagyobb arányu sikeres ellentámadásairól számolnak be. A leghevesebb harcok most a Medjez el Bab és Tebourba közötti szakaszon tombolnak, ahol a szövetségesek erős páncélosokkal minden áron utat akarnak törni a tuniszi fennsíkra, de mindeddig nem bírtak eredményt kicsikarni. Az északi szakaszon az amerikaiak támadásai már a németek zárótüzében összeomlottak.

Bermből jelentik: (B. T.) A szövetségesek északafrikai főhadiszállása jelenti, hogy Djebel bou Aukas vidékén súlyos harcok zajlottak le. A németek két ellentámadást intéztek a britek ellen. Az első ellentámadást az angol csapatok kivédtek, a másodikban azonban a briteket visszaverték. Djebel bou Aukes kulcspontra a tengelycsapatok Medjez el Bab és Pont du Fahs között levő védelmi állásainak. Az angolszászok hangoztatják, hogy míg a németek birtokában van, addig a tuniszi síkság felé nem lehetséges az áttörés.

Litvinov Washingtonból Moszkvába utazik

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint a szovjet nagykövetség cüörtörtökön közölte, hogy Litvinov nagykövet a jövő héten Moszkvába megy. Arról nem tudnak, hogy utja kapcsolatban áll-e a Szovjet és az emigráns lengyel kormány között bekövetkezett diplomáciai szakítással.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az Exchange Telegraph diplomáciai tudósítja jelenti, hogy a Szovjet és az emigráns lengyel kormány között kitört viszályban folyta-

tott egyeztető törekvések londoni szemézből eddig semmi eredményre nem vezettek. A megbeszélések súlypontja most Moszkvába terelődik át. Anglia és az Egyesült Államok diplomáciai képviselői kézhez vették azokat a jegyzőket, amelyek aprólékosan tájékoztatták őket London és Washington felfogásáról ebben a kérdésben. Időközben a Szovjetet is tájékoztatták az angol-amerikai álláspontról. A News Chronicle szerint oktalanság volna azt hinni, hogy ezt az ügyet gyorsan el lehet intézni.

Londoban is, Moszkvában is elégedetlenek a lengyel menekült kormány nyilatkozatával

Bern. (Bud. Tud.): A svájci lapok jelentik Londonból, hogy a lengyel menekült kormánynak a szovjet-lengyel viszályban kiadott nyilatkozata után az az első benyomás alakult ki, hogy Londonban a nyilatkozat csalódást keltett. Nyoma sincs annak, hogy kísérlet történt volna engedmény magatartás tanúsítására. *A lengyel kormány ugyanis semmit sem von vissza és semmit sem sajnál.* Churchill kedden és szerdán órákhosszat tanácskozott Sikorszkyval és Racinszky lengyel külügyminiszterrel.

medence esőt kapott. De mi még tudományosabb, még mélyebb magyarázatot ismerünk: a Gondviselés művet látjuk benne. Az Uristen bankjának köszönjük meg a tegnapi esőt s azt szeretnénk, ha mindenki Felt fordulna hálával. De nem csak most hanem a jó magyar közmondás értelmé-

Egyelőre csak arra lehet következtetni, — állapítják meg a svájci lapok — hogy Churchill és Eden fáradozásai meglehetősen eredménytelenek maradtak. Bizonyos, hogy a szövetségesek számára nincs mód ebben az ügyben megalkuvásra, mert ha nem találnak megoldást, akkor ez a kérdés megmérgezi a szövetségesek egész viszonyát a Szovjettel a mi károsan hat ki a hadvezetésre is.

Moszkvából érkezett jelentések szerint a lengyel jegyzék szovjet kormánykörökben is igen kedvezőtlen hatást keltett.

ber — ember tervez. Isten végezt — mindig ott keresné a dolgok végső értelmét és megoldását. Mert utóvégre mindent az Uristen bankjából kapunk ingyen és semmit sem fizetünk vissza. Jó lenne, ha kicsinyek és nagyok, a legnagyobbak is Nála keresnék a megoldásokat. (P. I.)

A szovjet kormány véleménye szerint a lengyel nyilatkozathoz a legesekélyebb hozzájárulást sem találták, amely alkalmas ennek arra, hogy áthidalja Moszkva és a Sikorszky-kormány között támadt szakadékot. Moszkva szerint a jelenlegi lengyel kormányt továbbra is egyoldalúan szovjetellenes érzelműnek kell tekinteni, ennek következtében a diplomáciai kapcsolatok felelevenítése a mostani lengyel kormánnyal a lehető legvalószínűtlenebb.

A szövetségesek diplomáciai vereségének tekintik Washingtonban a lengyel-szovjet viszályt

Washington. (Bud. Tud.): A szovjet és a lengyel menekült kormány között kitört viszály Washingtonban általában a szövetségesek diplomáciai vereségének tekintik. Washingtonban híre járt, hogy Churchillnek és Rooseveltnek állítólag sikerül közösen áthidalni a szövetségesek arevonalszakaszán támadt szakadékot, úgyhogy Sikorszky kormányát veszni hagyják. Ezzel szemben elismerik a lengyel hazafiak bizottságát, amelyet Moszkvában alakítottak. Washingtonban egyébként a szovjet kormány eljárását annak jeléül tekintik, hogy a Szovjet mint eddig, továbbra is erős, majdnem áthidalhatatlan bizalmatlansággal viseltetik minden más állammal szemben.

Zürichi jelentés szerint — mint a Pesti írja, — a lengyel-szovjet viszály újabb kiéleződése, melyet a londoni lengyel kormány legutóbbi nyilatkozata és a szovjetországban álló ukránjai lengyelnek Sikorszky-ellenes lengyel hadsereg felállítására indítandó mozgalmat idézett elő, arra késztette az angol kormányt, hogy a Sikorszky kormány mellőzésével közvetlen tárgyalást kezdjen Moszkvával. Stockholmi jelentés szerint a moszkvai brit nagykövetet utasították, hogy tegyen lépéseket Molotov külügyi népbiztosnál a viszály elsimítása érdekében. Hasonló utasítást kapott az Egyesült Államok diplomáciai képviselője is. Az angol-amerikai megmozdulás mindenképp a diplomáciai szakítást igyekszik meg nem törtétté változtatni.

VALÓSZÍNŰLEG ELHAGYJA A SZOVJETUNIO TERÜLETÉT A LENGYEL EMIGRÁNS KORMÁNY MOSZKVAI KÉPVISELŐJE

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A moszkvai rádió szerint Romer a lengyel emigráns kor-

Mozik műsora:

APOLLÓ: Szerelmi láz.
BELVÁROSI: Egy asszony visszanéz.
KORONA: Legény a gáton.
CASINO: Néptánc.

mány moszkvai képviselője, a követség ezemélyzetével együtt Kuybisevbe utazott. Valószínűleg elhagyja a Szovjet-unió területét és Iránba utazik.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Lengyelország szovjetországi érdekeinek képviselőjét az Egyesült Államok diplomáciai képviselője vállalta.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Eden brit külügyminiszter csütörtökön tárgyalta Majszky szovjet nagykövettel.

150 amerikai bányászban már is kitért a sztrájk

Madridból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Bár az általában amerikai bányászsztrájk csak szombatra virradóra kezdődik, 150 bányászban a munkások máris beszüntették a munkát Lewis, a munkaszindikátus vezetője elhárította a felszólítást: hogy utaznak Washingtonba és tegyenek jelentést a Ludfelszerelési ügyek nemzeti bizottságának. Kijelentette, hogy a dugok mi állása mellett minden utazás csak felesleges idővesztés lenne.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgálat Clevelandból jelenti, Ohio állam keleti részében 5 további bányában szüntették be a munkát, a vállalkozók és a munkások közötti bérvizsaly következtében az újabb munkabeszüntetés következtében 2000 munkás hagyta abba a munkát.

Közvetlen vasuti kocsit kapunk Szatmárra és délutáni személyvonatot Kolozsvárra

Korábban fog indulni a fürdővonat. Cséffán megáll a szegedi gyors. Délutáni vonat indul Püspökladányba

Nagyvárad, ápr. 30. Az új menetrend ügyében Kolozsvárt f. évi április 29-én tartott konferencia Alszegey István MÁV. igazgató elnöke alatt zajlott le. A konferencián résztvettek a MÁV szakértői, élükön Szecey István üzletvezetővel, továbbá az érdekelt városok polgármesterei és megyék alispánjai, a Kereskedelmi és Iparkamarák, az Erdélyi Gazdasági Egylet, továbbá a tanügyi hatóságok képviselői.

Az értekezletet Alszegey igazgató nyitotta meg, aki közölte, hogy a MÁV a legjobb indulással kezelte az érdekeltség kivánságait, sajnos azonban a háborús viszonyok folytán, a közismert mozdony- és vagonhiányra tekintettel, lényeges változásokat nem igen tudnak garantálni, viszont amit most nem tudnak keresztülvinni, azt igyekeznek a jövő menetrend összeállításánál biztosítani.

Azután a szakelőadó ismertette a menetrend-tervezetet, amely május 17-én lép életbe.

A menetrendtervezet elsőnek dr. Soós István nagyvárad polgármester szólott hozzá, aki mindenekelőtt köszönetét fejezte ki a MÁV igazgatóságnak, hogy alkalmat adott a felmerült kivánságok előterjesztésére. Ugyanakkor kérte azonban, hogy a jövőben ezek az értekezletek korábban és oly időben legyenek összehívva, hogy az ott elhangzott észrevételek még annál a menetrendnél érvényesíthetők legyenek, amelyek tárgyalása folyamatban van.

Ugy szóval, mint írásban előterjeszté Nagyvárad város kivánságát, kihangsúlyozván a város érdekét az újonnan beállítandó vonatokkal szemben.

Sajnálattal veszi tudomásul, hogy a MÁV a tervezett és biztosra vett második gyorsvonatot ebbe a menetrendbe nem tudja beállítani. Kéri, hogy a nagyvárad közönség céljára állítsák be a menetrendbe egy Nagyvárad—Barátka, vagy Csucsá viszonylatban egy reggeli személyvonat, amely kirándulási és egyéb szempontból is nagyon fontos.

Kérte, hogy a szegedi gyorsvonat Cséffa állomáson álljon meg.

Kéri, hogy a szatmár-nagyvárad relációban egy közvetlen vonat, vagy legalább egy közvetlen kocsit álljon rendelkezésre, mert Szatmár és Nagyvárad gazdasági érdekei a megszállítás 22 éve alatt annyira összeforrtak, hogy azt most a mai nehéz közlekedési viszonyokkal szétzilálni nem lehet.

Kéri, hogy minden 2 órában fürdővonat közlekedjék a hogy a délutáni fürdővonat lehetőleg 2 óra után induljon, hogy a tisztviselőkat is kiemelhesse vele.

A felszólalásra Alszegey MÁV. igazgató, a konferencia elnöke részletesen válaszolt.

Bejelentette, készséggel tesz azon kivánságnak eleget, hogy a jövőben az ilyen konferenciák olyan időben hívasanak össze, hogy az ott felmerült észrevételek figyelembevehető legyenek

már a legközelebbi menetrendnél.

Sajnos, a MÁV jelenlegi helyzete nem engedi meg a második gyorsvonat beállítását, legalább is egyelőre, ehelyett azonban a jelenlegi gyorsvonatokhoz Pullmann-kocsikat fognak kapcsolni, ahol megfelelő pótdíj fizetése mellett az utasok kényelmesen utazhatnak. A pótdíj Nagyváradig 5 pengő volna.

Bejelentette, hogy a Kolozsvár—Nagyvárad budapesti sínautóbuszról is egyelőre technikai okok miatt le kell tenni, azonban tervbe van véve az úgynevezett hargitai gyors beállítása, amely 140 km-es sebességgel közlekedne.

Elismeri jogosnak Nagyvárad város kivánságát a Nagyvárad—Barátka reggeli személyvonat beállítása ügyében és igyekezik fog ezt a vonatot még a mostani menetrendbe beállítani.

Ezenkívül egy másik új személyvonat-járat van beállítva. Nagyvárad—Kolozsvár relációban, amely Kolozsvárról reggel 7 órakor indul és Nagyváradra érkezik 11.30 órakor, Nagyváradról pedig visszaindul 16.18 órakor és Kolozsvárra érkezik 21 órakor.

Igéretet tett tekintetben is, hogy a szegedi gyorsvonat Cséffa állomáson, mint járási székhely állomásán, meg fog állni. Igéretet tett arra nézve is, hogy a Félix-fürdői vonatok indulása a korai délutáni órákban némi eltolást fog szenvedni a felmerült kivánságokhoz képest.

Végül a nagyvárad-szatmári vonalon, igen nagy diszkúció után, a MÁV. anynyiban honorálta Nagyvárad kivánságát, hogy egyelőre már a mostani menetrendbe, egy közvetlen kocsit engedélyezt, amelyet Érmihályfalván hozzácsatolnak a szatmári vonathoz úgy, hogy átszállás nélkül lehet Nagyváradról Szatmárra utazni.

Fontos változás még az új menetrendben, hogy visszaállítják a d. u. 2 órakor Püspökladányba induló személyvonatot, úgy hogy a vidékiek és a tanuló, akik reggel jönnek be a városba, délután hazamehetnek.

Az értekezleten még felszólalt Kolozsvár megye képviselője, a marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara, az Erdélyi Gazdasági Egylet, a tankerületi főigazgató, az egyetem képviselője és más érdekeltek.

Az értekezlet letárgyalta a Székelyföld menetrendjét is, továbbá a sikeres sági vonatok menetrendjét. Itt sikerült szintén biztosítani, hogy a Nagyváradról Margittára utazók Székelyhídon csatlakozást kapjanak a Margittára induló vonatához.

Fokozódó nehézségek előtt áll a svájci textilipar. Zürichi jelentések szerint a svájci textilipar helyzete a behozatali viszonyok romlása miatt tovább rosszabbodott. Egy év leforgása óta szinte alig sikerült gyapotot importálni, de nem jobb a helyzet a gyapjubehozatal terén sem. Ilyen körülmények között a belföldi műrost- és műselyemtermelésére fokozott feladatok várnának, a külföldi nyersanyagok és egyéb anyagok beszerzése azonban itt is súlyos nehézségekbe ütközik. Minthogy a behozatali viszonyok javulása nélkül ebben az évben új ruhajegy kiadására nem lehet számítani, a fogyasztás kénytelen lesz egészen a műrost és műselyemcikkekre szorítkozni.

Xénia ismét lebukott...

Nagyvárad, ápr. 30.

Xénia mögött, bár mindössze huszonegy éves, kalandokban gazdag mult áll. Ugy gondolta talán, hogy a név, amelyet nem tudni, milyen nagyzási hőbortból adtak neki annakidején szülei — kötelez s viselője nem veszhet el a szintelen és eseménytelen nyárspolgári hétköznapi szürkiségében.

Igy történt, hogy Xénia hol mint „csillag” tünt fel egy-egy többé-kevésbé kéteshírű vendéglőben vagy mulatóhelyen, hol mint „előkelő” vendég, — amikor sikerült valami „páit” fognia — s a társadalmi ranglétra alacsony fokáról felkapaszkodni törekvők kényeskedő, finomkodó kéztartásával kezelve a számára szokatlan evőeszközöket, próbálta megjátszani azt, aminek látszani igyekezett.

Az ilyen kalandos élethez azonban ruhák is kellene, mert — bárhogyan is vélekedjenek erről bizonyos magasabb értékek után kutatók —, az ilyen Xeniák képzeletében az embert, főként pedig az „előkelő” hölgyet, mégis csak a ruha teszi. Hogy azután ezeknek a megszerzése — pénz nélkül — olykor a büntető törvénykönyv paragrafusaival ellentétbe kerül, azt az ilyen Xeniák rendszerint nem szokták előre mérlegelni, csak a célt látják, amelyért, úgy gondolják, kockázatot is érdemes vállalni.

Az a Xénia, aki most tarka empiri-mé ruhában, méregzöld angoraujjasban, áttört selyemharisnyában, sár-

gásbarna félcipőben és gondosan tartós-hullámosított hajjal dr. Rozsly István bíró előtt áll — szintén így gondolkozhatott, annak ellenére, hogy csalásért, lopásért és sikkasztásért háromszor volt már büntetve. Talán minden egyes alkalommal úgy gondolta: hátha most szerencsésebb lesz.

Ugy látszik azonban, hogy a szerencse nem szegődött Xénia szolgálatába. Sőt. Hogy az ő nyelvén szóljunk: háttározottan „pechje” van. Most ugyan is még tagadni, szépitni sem tudja a dolgokat, mert a királyi ügyész, akiben „régis ismerősét” fedezte fel mindjárt abban a pillanatban, amint a fegyőr kíséretében a tárgyalóterembe lépett — jól ismeri már apróbb fogásait, pl. a hisztériás rohamokat, melyekkel nyilván hatást szeretne elérni a bírónál. Most ez nehezen fog menni, mert Xénia különös sorsa úgy akarta, hogy a váradai törvényszék előtt is ugyanaz az ügyész képviselje ellene a vádat, mint az ország három más bírósága előtt, ahol eddig már megfordult.

Most újabb főbrendbeli lopás és sikkasztás terheli Xénia lelkiismeretét s immár március 19. óta az ügyészség fogházának lakója. Arany karkötő-órát, selyem kombinét, cipőt, s más hasonló használati tárgyakat tulajdonított el különböző személyektől, de közben a gyomor kívánalmairól sem feledkezett meg, mert — a vád szerint — kenyérgyöveget is szerzett magának ilyen „kerülő” uton. Amikor a

bíró, itéletelhetés előtt, szép szóval rábeszéléssel a szívére, jóérzésére igyekszik hatni, s őszinte megbánásra, fogadástételre bírni, hogy felhagy kalandos életével s a jövőben rendes polgára lesz a társadalomnak, Xénia pillanatra megfedelkezik a királyi ügyészszel fennálló „ismeretségeről” s fejéhez kapva, hisztérikus zokogásban tör ki.

— Xénia, Xénia — figyelmezteti a bíró — hagyja csak abba, hiszen nem jön egyetlen könyve sem.

— Ismerjük ezt már — legyint dr. Dutkay István ügyész is, mire Xénia egyik pillanatról a másikra felhagy a zokogással s nyugodtan várja a magakereste sorsának újabb beteljesülését.

Hosszú, feszült percek után a bíró itéletet hirdet:

Varga Jánosné Bunai Xeniát bűnösnek mondja ki ötrendbeli lopás büntetésben és egyrendbeli sikkasztás vétségében s ezért összsbüntetésül 7 hónapi börtönrre itéli. Ebből az előzetes letartóztatással 35 napot kitöltöttnek veszi.

Xénia még felsír pillanatra az itélet hallatára, de másik pillanatban már megnyugszik, s annyira még nem romlott, hogy köszönetet ne mondjon bírójának az irgalmas itéletért, melynek csak súlyosabbat kaphatott volna, enyhébbet aligha. Azután merev, könytelen arccal, őrzője kíséretében kivonul a tárgyalóteremből, ahova — ezt szentül fogadja — nem akar többé visszakerülni. (M. F. V.)

Változatlan a harci helyzet a keleti harctéren

Montgomery szerint hosszadalmasnak ígérkezik a tuniszi harc. Medjez el Bab, valamint Pont du Fahs környékén jelentékeny veszteséget szenvedtek az angolszászok

Helsinki. (MTI.) Mint a stockholmi Svenska Press közli, Londonból a szövetségesek partraszállási akciójáról szóló találgatások középpontjában Albánia és a dalmát partok állnak. Ezzel magyarázzák Bari olasz kikötő mind gyakoribb bombázását.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az Egyesült Államok rádiójának katonai adása a többi között megjegyezte, hogyha a tengely erői elhagyják Tunéziát, Amerika és Egyiptom között az út 12.000 kilométerrel megrövidül. A Stefani Iroda megjegyzi, hogy a tengelyes csapatok semmi jelét nem adják annak, hogy elhagyják Tunéziát.

Helsinki. (MTI.) A Német TI jelenti: Mannerheim tábornagy lábadozó betegként rövidebb időre Svájcba érkezett.

Eredménytelen bolsevista támadások a kubáni hídfőnél és Leningrádtól délkeletre

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A keleti arcvonalon változatlan a harci helyzet. A Kubántól délre a bolsevisták nagyobb csoportokat vetettek harcra. A németek ezeket a támadásokat elhárították. Légiharcokban a szovjet 41 repülőgépet veszített. A Ladoga-tótól délre a szovjet-támadást a németek, a támadóknak súlyos veszteséget okozva, visszaverték.

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a NT-nek. A védő főparancsnoksága közli: A kubáni hídfőnél és Leningrádtól délkeletre az ellenség támadásai eredménytelenek maradtak. A keleti arcvonal többi szakaszán a nap nyugodtan telt el. A német légi erő 52 ellenséges gépet semmisített meg. Saját veszteségünk nem volt.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az április 29-re virradó éjjel a brit légi erő vesztesége az eddig jelentett 18 gépről 23-ra emelkedett, úgy hogy az elmúlt 24 órában a britek összesen 30 bombázót veszítettek.

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A csütörtöki hadijelentésben említett légitámadás során Nápolyban meghalt 41, megsebesült 68 személy. Messinában meghalt 3, megsebesült 12. Siracusában és Lampedusában összesen öt sebesült az áldozat.

Idegen repülőgépek bombákat dobtak a svéd Karlskrona területére

Berlin. (MTI.) A délutáni svéd lapok csütörtöki külön kiadásban feltűnő hírekben számolnak be arról, hogy idegen repülőgépek svéd felségterület felé repültek és Karlskronára bombákat dobtak le, továbbá, hogy Troleborg felett egy kigyulladt gép lezuhant. A Német TI ezzel kapcsolatban úgy értesül, hogy a kérdéses időben német harcigépeket a Keleti-tenger keleti részében nem vetettek harcra. Tény azonban, hogy brit repülőgépek támadásuk alkalmával

svéd felségterület felé repültek és bombákat dobtak le Karlskrona területére. Ezenkívül a brit légügyi minisztérium a szerda éjjeli műveletekről szóló közleményében 23 bombázógép elvesztésén kívül elismerte, hogy nagy számban vetettek be repülőgépeket különösen a Keleti-tengeren.

Stockholm. (MTI.) A Stefani jelenti: Szovjetrepülőgépek bombákat dobtak Karlskrona svéd katonai főállomás közelében levő szigetre. Az épületben károk keletkeztek. A svéd légvédelem tüzelte a támadó gépekre. A támadó gépek egyike lángolva a tengerbe zuhant.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Domei-iroda jelenti, hogy

Nagy pusztítást végez a „Tigris” a tuniszi harcokban

Berlin. (MTI.): A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a tuniszi harcokról: A tunisziai nyugati arcvonalon Anderson hadserege 4 napos óvatos tapogatózás után szerdán ismét több helyen áttöréssel kísérletezett, de ezek a próbálkozások olyan kifejezett sikertelenséggel végződtek, hogy még óvatos kifejezéssel élve is az angolok és amerikaiak súlyos vereségéről lehet beszélni. Anderson új nagy támadóerőket és számos páncélost vont össze. Medjez El Babtól nyugatra, valamint Pont du Fahstól északra és délnyugatra, hogy felszakítsa a tengely arcvonalát és elválassza egymástól a német és olasz kötelékeket és hozzáférhessen a keleti irányba húzódó főúthoz. A harcok a legnagyobb hevességgel indultak meg és a tengelyes csapatok a védekezés legnagyobb művészetét mutatták be. A német és olasz csapatok széles arcvonalon való lekötése ellenére a készenlétben tartott tartalékok oly mértékben álltak rendelkezésre, hogy a tengelyes csapatok az inváziós csapatok tömeges bevetése ellenére valamennyi gyújtóponton megbirkózhattak a helyzettel.

Medjez el Babtól keletre Gries el Qued mellett az angolok és amerikaiak számos páncélostól kísért első támadóhullámának jelentős veszteségeiben fel kellett ismerniök, hogy minden méternyi területet csak a legnagyobb áldozatokkal szerezhetnének meg. A további rohamcsapatoknak már minden területi nyereségről le kellett mondania és kénytelenek voltak a nehézfegyverek védelmét kérni. Az inváziós csapatok

páncélos osztagai azután nagyobb számban avatkoztak be, de a tengely páncéltörő és léghárító tüzeinek megsemmisítő tüzebe kerültek. A tengely tüzérsége borzalmas réseket vágott a támadók soraiban. Percek alatt 9 ellenséges harcokos gyűlt ki, vagy vált mozgásképtelenné és ezekkel az angolok és amerikaiak már 17 harcokosjukat veszítették el. A mégis felzárkózó brit és amerikai gyalogsági oszlopok hiába próbálták megrohanni a tengely új állásait. Az ellentámadásra bevetett Tigris páncélososzlopok fél órán belül 21 harcokosit pusztítottak el. Erre az ellenség páncélososainak maradványai sietve visszavonultak. Ugyanakkor a tengely-

Elfelejté bűját, gondját, ha meghallgatja a

„HUNGARIA”

két nagy attrakcióját:

az országos híró „EISER” művészi zenéirőtt
és Budapest dédelgetett kedvencét
Bányai Mária elődóművésznőt

Szolid kávéházi árak! Minden délután 5 órai táncos-tea. Vasár- és ünnepnap este is tánc.

április 29-én, a császár születésnapján a japánok az ellenség 24. hadsereg csoportját valamennyi arcvonalon megtámadták. Ezenkívül japán gépek csütörtökön, a kora reggeli óráktól kezdve heves támadásokat intéztek az ellenség szétszört maradványai ellen.

szerítették. A megsemmisített 51 ellenséges harcokosból egyedül a Tigrisek 25-öt löttek ki. Csaknem ugyanabban az időben ugyanilyen véres veszteséggel végződött az angolok és amerikaiak, valamint a francia segédes csapatok nagy támadása Pont du Fahs gyújtópontjain is. Pont du Fahstól délnyugatra a helyi erők kezdetben kitértek az ellenség elől, hogy azután páncélos támogatással ellentámadással ismét megszerezzék a feladott területet. Az inváziós csapatoknak itt is le kellett mondania minden betőrésről és még inkább minden áttörésről.

Megbeszélést tartottak a nagyváradi és biharmegyei dalosok vezetői

260 tagegyesület az erdélyi kerületben. Csatlakoztak az EMKE-hez

Nagyvárad, ápr. 30. A nagyváradi énekkarok vezetői a napokban bensőséges megbeszélésre jöttek össze a Magyar Házban, hogy meghallgassák Tárca Bertalan kolozsvári főgimnáziumi tanárnak, az Erdélyi Dalos Szövetség ügyvezető alelnökének ismertetését a dalosélet jelenlegi helyzetéről. Az ügyvezető alelnököt dr. Szabó Lajos, a bihari daloskerület ügyvezető elnöke köszöntötte és köszöntő szavaiban bejelentette, hogy dr. Bánáss László prépost-kanonok, a daloskerület elnöke, elfoglaltsága miatt nem vehetett részt a megbeszélésen.

Tárca Bertalan országos ügyvezető alelnök ismertette azt a hősies munkát, amelyet erdélyi magyar dalosaink a megszállás legnehezebb éveiben végeztek a magyar dalkulturán keresztül a magyar nemzeti öntudat ápolása, fejlesztése és fennmaradása érdekében. Azután részletesen ismertette azokat a tanácskozásokat, amelyeket a Magyarországi Dalosok Egyesülete Országos vezetőségével folytattak. Bejelentette azt is, hogy jelenleg az erdélyi kerülethez tartozó dalárdák 260 tagegyesületet számlolnak és hogy ezeknek további működését és egységét biztosítsák. A Kolozsváron legutóbb tartott dalos közgyűlés egyhangulag kimondotta, hogy az E. M. K. E. (Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület) kebelében, mint annak zenei alosztálya óhajt működni, mert az egységnek megmaradását csak így látja biztosítva.

A részletes beszámoló után a jelenlevő dalos vezetők: *Andrássi Ede* országos karnagy, *Szabó János* országgyűlési képviselő, a Nemzeti Munkaközpont kebelében működő Építőmunkások Daloskörének elnöke, *Kovács Győző* tanár,

Soós András karnagy, *Béczy Ernő* karnagy, *Röf József* énekkari elnök, *Kiss Károly* ref. lelkes, a Velencei Énekkar elnöke, egymásután fejtették ki véleményüket a beszámolóval kapcsolatban. Mindnyájan egyhangulag arra az eljára jutottak, hogy a régi keretnek fennmaradása csak biztosítéka annak, hogy erdélyi dalosaink tovább folytassák azt a hatalmas nemzetnevelő munkát, amelyre a felszabadulás után talán még nagyobb szükség van, mint a megszállás éveiben. Mindent el kell követni azonban tekintetben, hogy a fellegás a budapesti Dalos Szövetségnél is meghallgattatásra találjon és sikerüljön egy olyan megoldást találni, amely Magyarországon összes dalosait önálló kerületekre osztva, egyesíti. Addig is az EMKE-hez való csatlakozás elgondolását a legnagyobb örömmel teszik magukévá.

Dr. Szabó Lajos elnök ismertette dr. Bánáss László kerületi elnöknek a levelet, amelyben ez a kiváló dalosvezető szintén egyelőre a régi keretek fennmaradását tartja kívánatosnak és a legteljesebb bizalmáról biztosítja Tárca Bertalant, akit az egybegyűlt dalosvezetők lelkesen ünnepeltek.

A megbeszélés után *Biró László*, a Szalonzenekar vezetője otthonában házihangversenyt rendezett Tárca Bertalan tiszteletére, amelyen a váradi dalárdavezetők is résztvettek.

Itt említjük még meg azt, hogy az egység fennmaradásának elgondolásához a nagyszalontai Iparos Dalárda, valamint az élesdi Református Énekkar is bejelentették csatlakozásukat.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjük Magyar Lapok at

Közgyűlést tartott a Katolikus Kör

Ismét a régi vezetőséget választották meg a nagymultu intézmény élére

(Nagyvárad.) A Katolikus Kör esütörtök délután 6 órai kezdettel közgyűlést tartott a Kör helyiségében. A közgyűlést, amely iránt méltó érdeklődés nyilvánult meg, dr. Gyöngyössi István világi elnök nyitotta meg.

— Teljesített megbízásunkról számot adva első szavunk a hálaadás — mondotta — azért, hogy legutóbbi, 1940 június 8-án tartott közgyűlésünk óta megértük a magyar hazához való visszatérés napját. Mi itt a Katolikus Körben — mondotta továbbá — a két évtizedes idegen uralom idején az idetömörült magyar lelkekben hűen ápoltuk a testvéri és igazi felebaráti szeretet összekovácsoló erejét, rámutattunk arra, hogy nincs közöttünk semmi társadalmi különbség s mindnyájan egybe kell, hogy forrjunk, hogy átmentsük a kapott multat és kiépítsük a jövő lehetőségeit.

Dr. Gyöngyössi István ezután röriően ismertette azokat a súlyos nehézségeket, melyekkel a Körnek a román megszállás utolsó idejében meg kellett küzdenie, sőt három hétig fel is kellett függeszteni működését, míg végre is az elnökségnek sikerült a román hatóságokat személyes felelősségvállalás mellett jobb belátásra bírni.

Az elmúlt két év végzett munkája

Az utóbbi két év munkájából — mondotta ezután — kiemelkedik a Kör nagytermének a mai idők igényeinek megfelelő átalakítása s ugyancsak sikeresnek és célszerűnek mondható a Kör szuterin helyiségének megrendezése is. A továbbiak során hangsúlyozta, mennyire köszönettel tartozik az elnökség s általában a Katolikus Kör Pintér István alelnöknek, Váradi Boldizsár tanárnak, valamint dr. Patzkó Elemérnek a Kör jogtanácsosának, aki keresztül vitte, hogy a katolikus kör mozgó tulajdonosával sikerült részben meg egyezést létesíteni. Közölte, hogy a Körnek jelenleg 427 tagja van, a könyvtárral 30 új kötettel szaporodott s a Kör olvasójába 14 napilap és 32 folyóirat jár.

Az elnöki jelentés végül megemlékezett azokról, akik 1942. évben és az 1943-as év első harmadában meghaltak: Baranyi László, Frank Béla, Gresinczky Antal, Sz. Kocsis János, Lipsey Vince, Szabó István és Sztarill Ferenc emlékének egy perces felállással áldozott a közgyűlés, majd dr. Gyöngyössi István indítványára elhatározta, hogy Gresinczky Antalnak, a nagyváradi káptalan nagyprépostjának és Sztarill Ferencnek emlékét a Katolikus Kör irányadó példálul jegyzőkönyvében örökíti meg.

Az elmúlt évi zárszámadás, valamint a jelen évi költségvetés elfogadása és a szokásos felmentvény megadása után a közgyűlés tudomásul vette a jelenlegi választmány lemondását. Az új tisztikar megválasztásának levezetésére korelnökül általános lelkesedéssel Imrik Sándor Zoltán prelátus-kanonokot jelölte ki a közgyűlés.

— Mielőtt a választást megejté-

nék — mondotta Imrik Sándor Zoltán — engedje meg a közgyűlés, hogy egy pótindítványt tegyek. Indítványozom, hogy dr. Gyöngyössi István világi elnök úr tartalmas és a legnagyobb gondossággal elkészített elnöki jelentése teljes egészében kerüljön jegyzőkönyvbe s egyszersmint a közgyűlés fáradhatatlan munkájáért szavazzon az elnökségnek jegyzőkönyvi köszönetet.

A vezetőség megválasztása

A nagy tetszéssel fogadott indítvány után a közgyűlés Imrik Sándor Zoltán prelátus-kanonok indítványára általános lelkesedéssel a Katolikus Kör egyházi elnökéül ismét dr. Némethy Gyula kanonokot, világi elnökéül dr. Gyöngyössi Istvánt, egyházi alelnökül dr. Lestván Endrét, világi alelnökül pedig Pintér Istvánt választotta.

Az újonnan megválasztott elnökség ezután ismét elfoglalta helyét az emelvényen, majd az elnökség nevében dr. Gyöngyössi István mondott a közgyűlésnek a minden irányban megnyilvánuló bizalomért köszönetet s egyszersmint bejelentette, hogy a Kör módosított s immár jóváhagyott alapszabálya szerint a választás időtartama most már nem 2, hanem 3 esztendőre szól. Majd előterjesztette az új választmányi és pótválasztmányi tagok névsorát. A közgyűlés az előterjesztésre egyhanguan a következő tisztikart választotta meg:

Választmányi tagok: Belányi Imre, Bodnár László, Brösztel Lajos, dr. Cziffra Kálmán, Dalló Gyula, Dévald László, dr. Erdélyi Géza, Follmann Géza, Gálly Sándor, Gerhardt László, dr. Gyapay László, vitéz György Ferenc, dr. Hlatky Endre, dr. Heinrich Béla, Horváth Árpád, Horváth György, Imrik Sándor Zoltán, dr. Jelenits István, dr. Kaczián Kálmán.

Klemenz Rudolf, dr. Krüger Jenő, Mellau István, vitéz dr. Moldoványi István, Molnár János, dr. Oszwald Arisztid, dr. Paál Árpád, Papp Sándor, Pribék Imre, dr. Roszkopf Béla, Rozslay István, dr. Schriffert Béla, Szeszich Elek, Székely Gyula, Tiesay János, Völgyi Gábor, Zitzmann Ferenc. — Póttagok: Appán Kálmán, dr. Babits László, Boronkay Pál, Bozsák Mihály, Horváth László, Hrabovszky István, Megyeri Béla, Mertz László, dr. Novoszel Ferenc. Ügyész: dr. Patzkó Elemér. Titkár: dr. Nemlaha György. Pénztáros: Jelinek Géza. Háznagy: Várady Boldizsár. Könyvtáros: Halmos András. Ellenőr: Patzkó Géza. Számvizsgáló bizottság: Igaz Károly, Schiller Ferenc, Tóth László.

A tisztikar megválasztása után dr. Gyöngyössi István több tárgysorozati pont nem lévén, a közgyűlést annak a reményének és óhajának adva kifejezést, rekesztette be, hogy a Kör nagynevű alapítójának, *Belopototzky* Kálmán táborig püspöknek szellemében a kölcsönös megbecsülés és igazi keresztényi szeretet jegyében működik majd a jövőben is.

Tiltakozik az Ipartestület a városi műhelyek felállítására ellen

Mennyi támogatást kap a hadbavonult iparos családja. — A néptüdő építésének kérdése

(Nagyvárad.) Csütörtökön délután 6 órakor tartotta meg szokásos havi előljárási ülést a Nagyvárad és Vidéke Ipartestület vezetősége Szabó Károly elnök elnöklésével. Az előljárási ülésen megjelent az iparhatóság képviselőiben dr. Kazó Károly, az iparos tanonciskola részéről Madarassy Gyula igazgató, az Iparkamara képviselőiben pedig dr. Laczka Sándor kamarai titkár.

Az ülést a magyar Híszkegy elmondása vezette be, majd Szabó Károly elnök tartotta meg beszámolóját az általános ipari helyzetéről. Beszédében megemlítette, hogy a tüzoltóaktanya építési munkálatainak elvégzése alkalmával a városi közgazgatás 10.000 pengőt szavazott meg különböző ipari műhelyek házi felállítására és gépi berendezésekre. Az új műhelyek számára nagy mennyiségben igényelték anyagot, amit a tüzoltóság meg is kapott, ellenben a hasonló anyagot igénylő iparosok anyag nélkül maradtak. Emiatt sok iparos panaszt emelt. Az Ipartestület körkérdezt intézett 10—11 városi ipartestületéhez és megérdeklődte, hogy van-e városukban hasonló eset?

A válaszok beérkeztek és valamennyi város azt jelentette, hogy hasonló műhelyek sehol sem létesültek az országban. Egyben felszólították az Ipartestületet, jelentse be illetékes helyen tiltakozását az önálló iparosok számára sérelmes intézkedés miatt.

Az előljárási elhatározta, hogy felkéri az Ipar és az Iparkamara támogatását és érelem orvoslására.

Ezután az iparosok sérelmét tette szóvá az elnök, mely a városi közmunkákkal kapcsolatban már hónapok óta több ízben volt élénk vita tárgya az előljárási üléseken. Dr.

Kiss Endre jegyző felolvasta az Ipartestületnek a polgármesterhez intézendő átiratát.

A elnökség átiratban visszautasítja a kijelentést és tiltakozik az ellen, hogy az iparosok nagyrészenek megbízhatóságát kétségbe vonják. A „szabálytalanság” mindössze az volt, hogy az iparosok az elkészítendő munka anyagbeszerzésére előleget kértek. Megjegyezték azonban a közmunkákat elkészítő iparosok, hogy a mérnöki hivatal, illetve a város késedelmes hirdetése miatt készült példátlan lassúsággal a néptüdő, mert egyes munkálatokat például csak 1943-ban jöttek ki, nem számolva az anyagbeszerzés nehézségeivel. Az iparosok egyébként hivatkoztak több váradi állami építés alkalmával nyert dícséretre.

Bejelentette az elnök, hogy május 2-án iparos értekezletet tartanak, amelyet vitettképes előadás fog kísérni, továbbá azt, hogy a Vöröskereszt javára 250 pengőt küldtek be. Beszerezték a légi felszereléseket és a Menház lakóinak hetenként húst juttatnak.

Ezután élénk vita támadt amiatt, hogy hová tünt el a Nagyvárad részére kiutalt 9 vagon fa-szén, amelyből a legszorgosabb kutatás után sem tud senki csupán 2 vagonról. Holott az anyagelosztó hivatal a szén kiutalt. Dr. Laczka Sándor iparkamarai titkár bejelentette, hogy a szén Nagyváradra nem érkezett meg s a kiutalás eszerint csak papíron történt meg. Az Iparkamara megtette a szükséges intézkedéseket a szén megszerzésére.

Szóvá tette az előljárási azt is, hogy hiába próbálnak tüzfűt bevezetni a polgármesteri rendelet értelmében, mert a fakeskedők szerint nincs fa Váradon.

Elhatározta az előljárási, hogy a hadbavonult iparosok családtagjai segélyezésére a felajánlott 10.000 pengőt meghaladó összegből a feleség 30 pengőt, a családtagok személyenként 6 pengő havi segélyben részesülnek. A rászoruló névsorát a szakosztályok állapítják meg.

Több kisebb ügy tárgyalása után az ülés a Himnusz hangjai mellett véget ért.

Nagyváradra jön a debreceni kollégiumi Kántus

Nagyvárad, ápr. 30. Ritka kulturális eseménye lesz Nagyvárad városának május 30-án. Az országos híró debreceni kollégiumi kántus ezen a napon Nagyváradra jön, hogy itt egy délelőtti tartandó kultúrnap keretében hangversenyt tartson. Az egyházközség lelkeszei a napokban tartják ez ügyben összejövetelüket Csernák Béla lelkész-elnök lakásán, hogy minden előkészületeket megtegyenek arra nézve, hogy ez a hangverseny minden tekintetben kiemel-

kedő eseménye legyen a város kulturális életének. A kántus tagjai a reggeli vonattal érkeznek és délelőtt mind a négy református templomban ünnepi istentisztelet lenne. Istentisztelet végzetével a Református Kulturpalota dísztermében lesz az ünnepi hangverseny. Az ünnepi hangverseny bevétel a Kollégiumi céljait szolgálják. Az ünnepség megrendezésében az egykori debreceni kollégiumi vendégek is résztvesznek.

Száz sebesültet vendégeltek meg az Immaculata intézet növendékei

Gazdag uzsonnával látták el a legkedvesebb vendégeket. Nótaszóval, muzsikával tették feledhetetlenné a délutánt

Nagyvárad, április 30. Pontosan fél négykor, zárt rendben, példásan fegyelmezett sorokban száz főnyi honvédsapat közeleg a Teleki-utcán az Immaculata zárda felé. Egyik-másik katoná biceg kissé, ahogy bakancsa a menetelés ütemében veri a kövezetet, némelyik fején vastag kötés tetejébe ül a sapka; kettőnek-háromnak van kötve a karja. Sebesült harcosok, a zárdába hivatalosak, mint az intézet összes növendékeinek vendégei.

Aki volt frontharcos valaha, jól tudja, hogy a harctérről hazatért katonának természetes hősi öntudata nehezen viseli a kaszárnyai vagy kórházi fegyelem szükségesség korlátozásait. A leg-súlyosabb kötelességteljesítés poklából hazaérkezve, eleinte indokolatlannak tűnnek fel a rendtartás magától érthető szabályai... Istenem, gondolja a halál torkából szabadult harcos, nem mindegy, hogy hová teszem a bakancsomat s hogy tökéletesen vágom-e a diszmenetet?... A száz főnyi csapatban azonban, amely most kanyarodik az Immaculata-intézetbe, nyoma sincs ennek a lelkeségnek. Vidámak, kemények, katonások: a lelkiük nem kapott sebet.

Virágos, mosolygós sorfal

Mindjárt a bejáratnál kedves meglepetés fogadja őket. Iskolás leányok sorfala várja a sebesült harcosokat a kaputól kezdve végig a folyosókon és a lépcsőkön fel a hátsó épület első emeletén lévő diszteremig. Kis első-sőkkel kezdődik a sorfal és a legfelső osztályok tanulóival, felnőt, nagy leányokkal végződik. Minden növendék apraja-nagyja, virágcsokrot tart a kezében s lelkes, boldog mosollyal üdvözlö a katonát.

A honvédek megindultan haladnak végig a gyönyörű virágsorfallal között s percek múlva már a diszterem dúsan terített, nagy asztalai mellett foglalnak helyet. Ekkor újabb meglepetés következik. Pici óvodások vonulnak be sorban a terembe, s virágot adnak át minden egyes katonának. A honvédek azt se tudják, hogy köszönjék meg a bájos apróságok kedveskedését. Megsimogatják a szöszke fejeket és durva zubbonyukhoz szorítják az orgonacsokrokat. Pillanatok alatt a tavasz illata árasztja el a termet s az asztalokon mindenütt virág borítja el a szeretetvendégség profán tárgyait...

Pedig gazdag uzsonna készül. Minden katonára előt három pár virsliparolog, külön kistányéron reszelt tojás, s egy másik tányéron husvéti sütemények, két piros tojás, amelyek között mézeskalács-nyuszi hegyezi a fülét. És az evőeszközök mellett egy doboz cigaretta és egy börszivar. S mindezt a növendékek aranyos figyelmével, áldozatkészséggel hordta össze...

Műsorral is gondoskodtak a katonák szórakoztatására. Henger Rózsa harmadosztályú tanuló mond rövid üdvözlő beszédet, majd a kisdédvósok énekes és táncos játéka következnek, amelyek az elragadtatás tapsait váltják ki. S aztán, mialatt vígan felylik a lakmározás, a harmadik polgári osztály énekkara katonadalokra zendít rá. A sebesültek alig hisznek a fülüknek, hogy kaszárnyahangokat ilyen kedves és tiszta harmóniába el-

vadbatnak a zárda légkörével. Magánjelentekkel, tréfás dalsókkal s egy mulatságos kis bohózat előadásával nyitottak a növendékek újabb és újabb üdülést a derék lábadozóknak, s műsoron kívül egy tanárnő, Czeglédy Ilona énekművésznő is bekapcsolódik a vitézek szórakoztatásába. Minden szám után hatalmas taps harsan fel s a katonák pompásan érzik magukat. Nagyokat uvetnek a mókás jeleneteken s véget sem ér a műsor és már üres mindegyik előtt a tányér.

— Tessék csak nyugodtan rágyújtani — adják ki a kedves nővérek az engedélyt, s rögtön utána füstfelhőbe borul a diszterem.

A cigányzene se marad el. Nem hivatalos füstösök szolgáltatják ugyan, hanem Tóth Irénke harmadik képzős székely leány, aki úgy kezeli a vonót, hogy akármelyik zenekarban megállná a helyét... Előbb az egész közönségnek muzsikál, majd a teánál „odasíru” a főasztalhoz, ahol Simon Tamás és Sággy Károly tábori lelkészek Paál V. Géza hadapródördmester és dr. Fehér karpaszományos tizedes orvos ülnek.

— Mit huzzak az uraknak, mi a nótájuk?

Ritkán muzsikáltathatja magát így egy katoná. Nem is titkolja senki se a nótáját s Tóth Irénke csak éppen a hadapródördmester kivánságának nem tud eleget tenni:

— Ez nem szerepel a nálunk engedélyezett nóták műscrán...

Súlyosan elítélte az uzsorabíróóság a zsirral manipuláló kolozsvári henteseket

Összesen tíz évi börtönt osztottak ki a vádlottak között

Kolozsvárról jelentik: (MTI) A kolozsvári törvényszék uzsorabíróósága most tárgyalta azt a nagyarányú közellátási bűnügyet, amelynek során a város által hízalt sertések hizlaltatásával és árusításával megbízott hentesek az eladásra kerülő zsir minőségét meghamisították. A vádlottak 1941. június 1-től októberig a városnak szállított 44.275 kilogramm zsirt a 3.24 pengős ár helyett 10—13 százalékos selejtes anyaggal vegyítve, magasabb áron

árusították és a zsirszalonnát a hatóságilag megállapított 2.90 pengő helyett 4 pengős és 4.40 pengős áron árulták. A bíróság Kirkosza Gyula, Szigeti Gyula, Barabás György, Fejér István és Lakatos Zoltán henteseket másfélévi börtönre, Manes Sándort egy évi börtönre, Tóth Sándort tízhónapi börtönre és Wurscher Gábort 8 hónapi börtönre ítélte. A bíróság a főbüntetés mellett magas pénzbüntetést szabott ki. Az ítélet nem jogerős.

Honvédestet rendez az Aradi Szövetség nagyváradai fiókjá

A sebesült honvédek is résztvesznek az ünnepélyen

Nagyvárad, április 30. Az Aradi Szövetség nagyváradai fiókjá, amely már annyi szép kulturális eseménnyel gazdagította városunk életét, vasárnap, május 2-án este 7 órai kezdettel nagy honvédestet rendez a Tűzharcos Otthon diszteremében. Az estélyre a belépés díjtalan. A honvédest műsora egyébként a következő:

Hiszkegy. Előadja: Dobó Katica

polg. leányiskola énekkara. Üdvözlő beszéd. Tartja: Beres Károly.

1. Vályi Nagy Géza: Honvéd.
2. Dr. Krüger Aladár: Mozdonyok beszélgetnek Aradon. Előadja Takács Endre.

Dobó Katica polgári leányiskola cserkész csapata.

1. Auber: A porticsi néma. Nyitány.
2. Gárdonyi Z.: a) Esik eső. b) Ma-

gyar szvit. Előadja a nagyváradai kamara együttes.

Strausz: Valzer és magyar dalok. Zongorán előadja: ifj. Takács István. Alkalmi versek. Előadja: Lakatos Ferencné.

Műdalok. Előadja: Sándor Edith. Zongorán kísér: Bakos Pálné.

Kvartett. Lavotta: a) Szerenád a Tisza-ház előtt. b) Csinom Palkó. Előadják: Biró László, Kiss B. László, Kovács Győző, Schmidt Béla.

Magyar táncok.

Kéler Béla: a) Magyar hangverseny nyitány. b) Nótagyűveleg. Előadja: Hiszem Ernő tangóharmónikán. Sebesült katonáknak csomagkiosztás. Himnusz.

Konferál: Kenderessy Szabó Pál.

Kivánsághangversenyt rendez az Erdélyi Párt réti körzete „Anyáknapján”

Nagyvárad, ápr. 30. Az Erdélyi Párt réti körzetének kulturszakosztálya az Iekolánkivüli Népművelés keretében tartott előadásainak befejezésekor május 9-én, vasárnap, Anyák-napján nagy- ezabású kivánsághangversenyt rendez a Református Kulturpalota diszteremében.

A kulturszakosztály elnöke, Biró László minden előkészületet megtett, hogy ez az ünnepség az idei ünnepségek egyik kimagasló eseménye legyen. Átiratot küldött a honvédkórház parancsnokságához, amelyben a sebesült katonák egy csoportját szeretettel hívja meg az ünnepségre, tekintettel arra a körülményre, hogy az ünnepség bevételének egyrésze a Vöröskereszt céljait fogják szolgálni. A másik részét pedig a szilágypéri tűzkatasztrófa áldozatainak eegélyezésére juttatja a rendezőség.

Az ünnepi megnyitót dr. Gyapay László h. polgármester mondja. Az ünnepi beszédet: „Anyák a magyar irodalom történelmében” címen dr. Biró János, a Szent László főgimnázium tanára tartja. Ezenkívül közreműködik a szalon zenekar, amely legutóbb nagy sikerrel mutatkozott be. Ezenkívül művészi magánzámok egészítik ki a műsort, amelyeket a legközelebbi alkalommal ismertetni fogunk. Az ünnepség iránt városszerre máris nagy érdeklődés nyilvánult meg. Belépődíj nem lesz, mindössze önkéntes adományok fogják szolgálni a fentebb említett nemes célt.

Szombaton kezdik meg a május első felére esedékes zsirjegy beváltását

Nagyvárad thj. város polgármestere 2.500—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a május hó I. felére esedékes zsirjegy-szelvények beváltása május hó 1-én, a város egész területén megkezdődik.

A zsirjegyekre ez alkalommal 20 dkgr. margarint, vagy ugyanannyi libaszirt szolgáltatnak ki, a hatóságilag megállapított áron: a margarint 3.80 pengős, a libaszirt pedig 8.80 pengős kilogrammonkénti egységáron.

Május 1. napja után ápriliei, vagy korábbi zsirjegyek be nem válthatók, mert ezeket a közlelmezési hivatal sem fogadja el a husiparosoktól elszámolásra.

A tolongás felesleges, mert mindenki adagja biztosítva van.

Nagyvárad, 1943 április 29.

Dr Gyapay s. k., polgármester.

Mennyi tüzelőanyagot szerezhethünk be?

Megállapította a közellátási minisztérium a nem központifűtéses lakások részére külön engedély nélkül egy évre beszerezhető mennyiséget

Nagyvárad thj. város polgármestere 2470—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom a város közönségének figyelmét az alábbiakra.

A m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 105.520—1942. K. M. sz. rendelete értelmében a nem központi fűtéses lakások fűtésére külön engedély nélkül, egy évre beszerezhető tüzelőanyag mennyisége a következőkben van megállapítva.

1. Egyféle tüzelőanyag beszerzése esetén:

a) brennbergi, dorogi, egressi, komló, nagymányoki, pécsi, szurdoki, tatai, tokodi és zsiói szénből, vagy brikettből métermázsákban kifejezve — a szobák és a lakók számától függően — az alábbi mennyiségek szerezhethők be:

(Első rovat: A lakás szobáinak száma.)

A lakás lakóinak száma:	
1	2 3 4 5 6 7 8
vagy több:	
1	20 20 20 20 20 20 20
2	20 33 33 33 33 33 33
3	20 33 41 41 41 41 41
4	20 33 41 48 48 48 48
5	20 33 41 48 55 55 55
6	20 33 41 48 55 61 61
7	20 33 41 48 55 61 66
8	20 33 41 48 55 61 66 70

b) az a) pontban nem említett tüzelőanyag (pl. tüzifa) beszerzése esetén a külön engedély nélkül beszerezhető mennyiséget úgy kell kiszámítani, hogy az a) pont alapján kiszámított mennyiséget az alábbi szorzószámmal kell megszorozni:

Tüzelőanyag	szorzószám
Koksz és külföldi szén	0.8
A salgótarjáni szénmedencéből származó szén	1.2
Egyéb barnaszén	1.5
Lignit	2.0
Tüzifa	1.7

2. Többféle tüzelőanyag beszerzése esetén:

Többféle tüzelőanyag (pl. tüzifa és szén) beszerzése esetén az egyes tü-

zelőanyagokból vásárolni kívánt mennyiséget az alább feltüntetett szorzószámmal kell külön-külön megszorozni. A szorzások eredményét össze kell adni: ez azonban magasabb nem lehet, mint az 1. a) pont alapján kiszámított mennyiség.

Tüzelőanyag	szorzószám
Az 1. a) pontban említett szén, vagy brikett	1.00
Koksz és külföldi szén	1.25
Salgótarjáni medencéből származó szén	0.84
Egyéb barnaszén	0.66
Lignit	0.50
és tüzifa	0.59

Figyelmeztetem a város közönségét, hogy a fenthivatkozott 105.520—1942. K. M. sz. rendelet 9 §. 1. bekezdésének a) pontja értelmében kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki a fenti rendeletnek a tüzelőanyag beszerzésére és felhasználására vonatkozó rendelkezéseit megszegi, vagy kijátssza; a tüzelőanyagot, amellyel a kihágást elköveték, el kell kobozni. Az elkobzott tüzelőanyag értékesítéséből befolyó összeg teljes egészében az államkincstárt illeti.

Nagyvárad, 1943. április hó 28-án.
Dr Gyapay s. k., polgármester.

Husiparosok zsr-elszámolása

Nagyvárad thj. város polgármestere 2463—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom a város területén működő összes husiparosokat, hogy az alant feltüntetett beosztás szerint, április hó 28—30. napjain feltétlenül jelentkezzenek a városi közlelmzési hivatalban zsr-nyilvántartó könyvecskéjükkel, az április havi zsr-elszámolás megejtése végett.

Együttal közlöm a husiparosokkal és a fogyasztókkal, hogy ezen napon tul április havi zsr-nyilvántartó könyvecskéjükkel, az április havi zsr-elszámolás megejtése végett.

Az elszámolás elmulasztása a további sertéshus és zsr kiosztásából való kizárást vonja maga után.

Az elszámolás sorrendje: 1943. április 28 A—G betűvel kezdődő, április 29 H—P, április 30 R—Z betűvel kezdődő.

Nagyvárad, 1943. április hó 27-én.
Dr Soós István s. k., polgármester.

A hirdetményt a szerkesztőség 29-én délután kapta meg. (Szerk.)

Felhívás a szappanelosztó kereskedőkhöz

Nagyvárad thj. város Közlelmzési Hivatal 2.462—1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom a város területén működő fűszer, szatócs és vegyes kereskedőket, hogy az alább feltüntetett beosztás szerint, május hó 3., 4., 5., 6. napjain feltétlenül jelentkezzenek a városi Közlelmzési Hivatalban, az április havi szappanelosztás megejtése végett.

Együttal közlöm a kereskedőkkel és fogyasztókkal, hogy az elszámolás megtörténte után április havi mosószappan-jegyek el nem fogadhatók, illetve be nem válthatók.

Fenti rendelkezések nem teljesítése, vagy megszegése a további szappanelosztásból való azonnali kizárást vonja maga után.

1943. május 3-án A—F, május 4-én G—L, május 5-én M—R, május 6-án S—Z betűvel kezdődő neviék.

Nagyvárad, 1943. április hó 27-én.
Dr Soós István s. k., polgármester.

Újabb intézkedés a tej forgalombahozásának korlátozásáról

Déli 12 óráig csak kávéházak, kávéházak és kifőzések szolgálhatnak ki tejet, tejes ételeket és tejjel készült italokat

Nagyvárad thj. város polgármestere 2.463—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közlelmzésügyi Minisztérium 104.300—1943. K. M. számú rendeletével a tej forgalombahozatalának szabályozásáról szóló 106.100—1942. K. M. számú rendelet egyes intézkedései a következőkben módosítottak:

A 106.100—1942. K. M. számú rendelet 4. §-ának 3. bekezdése helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„Vendéglőkben, penziókban, cukrászdákban és egyéb vendéglátó ipariüzemekben — a kávéházak, a kávéházak és a kifőzések kivételével — tejet, tejes ételeket és tejjel készült italokat (tejes kávé, csokoládé, aludttej, yoghurt, tejbendara, tejbendara, valamint a tejmennyiség tekintetében lényegében hasonló összetételű más tejes étel és tejes ital) kiszolgáltatni nem szabad. A kávéházak, kávéházak és kifőzések

tejet, tejes ételeket és tejjel készült italokat csak déli 12 óráig szolgálhatnak ki.”

A 106.100—1942. sz. rendelet 6. §-ának 1. bek. i) pontja a következő értelemben módosul:

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással büntetettik a vendéglő, penzió, cukrászda és — a kávéházak, a kávéházak és a kifőzések kivételével — egyéb vendéglátó ipari üzem felelős vezetője, aki a tej és a tejjel készült ételek és italok kiszolgáltatása tekintetében a fenti rendelkezésben foglalt tilalmat megszegi, vagy kijátssza.

A 106.100—1942. K. M. sz. rendelet 6. §. 1. bekezdésének a—j pontjai után az alábbi rendelkezés lép:

„k.) a kávéház, kávéház és kifőzés felelős vezetője, aki üzeme tejszükségletének a beszerzésénél, valamint a tej, tejes ételek és tejjel készült italok kiszolgáltatásánál a fenti rendelkezéseket megszegi, vagy kijátssza, — ugyanazon büntetésben részesül.”

Nagyvárad, 1943. április 28.
Dr Gyapay s. k. polgármester h.

Május hónapra félliter petroleumot adnak ki

Nagyvárad város polgármestere 2494—1943. k. é. sz. alatt a következő hirdetményt adta ki: Értesítem a város közönségét, valamint a petroleumarusítással foglalkozó összes kereskedőket, hogy az 1943. évi május hóra szóló világítási petroleum jegyre csak egy félliter petroleum lesz kiadható, tehát a május havi jegyekre kiadott petroleum mennyiségét a Közlelmzési Hivatal csak egy félliterben számolja el. Nagyvárad, 1943. április hó 27-én. Dr Soós István s. k., polgármester.

Május 2-án kihajtás a szátkai és olasz legelőre

A legelőkre be nem vett és bárcalappal el nem látott állatot a legelőre behajtani szigorúan tilos

Nagyvárad thj. város polgármestere hivatala. Városgazdasági ügyosztály 11.280—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem az érdekeltektől állattulajdonosokat, hogy a Szátkai és Olasz legelőkre a kihajtás időpontját május 2-án, azaz vasárnapban állapítom meg. Az ezen legelőkre bevett szarvasmarhákat a tulajdonosok kötelesek a pásztor elé vezetni és neki ott átadni, a bárcalappal együtt.

A szátkai legelőre menő jószágok kihajtási helye a legelőre vezető Pece hidjánál lesz és ugyanezen ezen helyen tartoznak a tulajdonosok átvenni.

Az olasz legelőre a kihajtás és átadás helye a szentandrási-ut végén, az utolsó háznál van megállapítva. Az ezen legelőre beirt állatokat ezen helyen tartoznak az állattulajdonos-

sok kihajtáskor vezetni s a pásztor-nak ott átadni és este behajtáskor ugyanezen helyen tartoznak átvenni.

Aki jószágáért fent megjelölt helyekre nem jön és alaltát át nem veszi, a csordás semmi néven nevezendő felelősséget az elbitangolásért, illetve elvesztésért nem vállal.

Az első napon való kihajtás idejét mindkét helyen reggel 6 órában állapítom meg.

Figyelmeztetem az állattulajdonosokat, hogy ezen legelőkre be nem vett és bárcalappal el nem látott állatot a legelőre behajtani tilos s az ellenőrző szakközvegek utasítva lettek ezen rendelkezés szigorú ellenőrzésére és betartására.

Nagyvárad 1943. április 29.

Klemens Rezső s. k., gazdasági tanácsnok.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40, félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nemadunk vissza

Dr. Parcher Félixet bízták meg az aradi konzulátus vezetésével. (MTI) A Kormányzó Úr a külügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére terjégtalvi Parcher Félix dr. elsőosztályú követségi titkárt, az aradi konzulátus vezetésével megbízta.

KINEVEZÉS. A főispán Szolnoki Sándor tüzoltófelügyelőt főfelügyelővé, Krasznai György tüzoltógyakornokot segédfelügyelővé nevezte ki.

Májusi ájtatosságok és szentbeszéd a kapucinusok templomában. Nagyvárad, április hó. A kapucinusrend nagyváradi templomában a most kezdődő május hónap minden szombatján, tehát május 1-én, 8-án, 15-én, 22-én, 29-én este 6 órai kezdettel májusi ájtatosság lesz. Az ájtatosságon P. Röss Bertalan kapucinus atya mond szentbeszédet. A szentbeszéd címe: Női hivatás a mai világégésben. Az ájtatosságokra és a kiváló szónok szentbeszédre felhívjuk olvasóink figyelmét.

ELJEGYZÉS. Örömmel értesültünk arról, hogy Gödény Gabriellát, a nagyváradi leánytársaság egyik legbájosabb tagját, Gödény László ny. törvényszéki jegyző leányát eljegyezte Pap Sándor zilágyesi földbirtokos, néhai dr. Pap Győző fia. A fiatal jegyeseknek ebből az alkalomból számosan fejezték ki szeretőkívánataikat. Az esküvő értesülésünk szerint még pünkösd előtt lesz.

Teljesítségük iparosaink figyelmébe, hogy folyó évi május hó 2-án (vasárnap, délelőtt, fél 12-kor az ipartestületi közgyűlési termében iparos értekezletet tartunk, amelyen az ipartestületi Országos Központját dr. Dobsa László igazgató és dr. Kovaloczy Rezső főtitkár képviselik. Ugyanazon délután 5 órakor a székház közgyűlési termében gazdaság műsorunk előtt dr. Dobsa László igazgató ur vetített képernyő előadást tart: „A kézműves ipar őskorától”. Mindkét előadásra kérjük az iparosok és családtagjainak tömeges megjelenését. Nagyvárad, 1943. évi április hó 29-én. Hazafias tisztelettel: Elnökök.

ÁSVANYOLAJ ÉS FÖLDGÁZ GAZDÁLKODÁSI TANÁCS LÉTESÜLT. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ásványolaj és földgáz gazdálkodási tanács létesült, amely egy elnökből és legfeljebb nyolc tagból áll. Az elnököt a minisztertanács a tagokat az iparügyi miniszter nevezi ki a szakfériak köréből. A tanács elnökévé Varga József titkos tanácsost, ny. minisztert, egyetemi nyilvános rendes tanárt nevezték ki.

Saját felszerelésüket használják a vendégek a londoni szállodákban. Amsterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Londonban rövidesen sor kerül arra, hogy a londoni szállodákban és vendéglőkben a vendégek saját ágyneműjüket és asztalneműjüket kell, hogy használják.

MEGHATÁROZTÁK AZ IDEI KELTÉSŰ LIBA ÉS A LEVÁGÁSI HATÁRIDEJÉT. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap pénteki számában rendelet jelenik meg, amelynek értelmében 1943 szeptember 5-ig idej keltetésű libát, vagy kacsát fogyasztásra levágni nem szabad. A rendelet nem vonatkozik a kényszervágásokra. Az így levágott kacsát, vagy libát azonban a tenyésztő csak saját háztartásában használhatja fel.

Az Ipartestület faipari szakosztálya értesíti tagjait, hogy az ipartestületi közbenjárására a M. Kir. Gépipari Közpiskolában (Schlauch-tér 26. szám) mester-vizsgára előkészítő tanfolyam indul meg. Ezen tanfolyamon egy a mester-vizsgára készülő iparosok, mint segédek is részt vehetnek, tekintettel arra, hogy a jövőendő mestervizsgákon, a vizsga bizottsága a legszigorúbban fog eljárni és így minden jelentkezőnek érdeke, hogy egy tanfolyam meghallgatásával a vizsgára kellőképpen olkszerűljön. Elnökség.

KÉT BARKA HAJÓTÖRÉST SZENVEDETT A WALESI PARTOK MENTÉN. Amszterdam. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint a walesi partok vizsein két barka kikötés közben hajótörést szenvedett és 81 ember a vízbe fulladt. Egy hajó, amely a barkák segítségére eietett, szintén elsüllyedt. A hajó legénységéből öt ember életét veszítette.

Az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél meggyomorra egy pohár természetes „Perenc József” keserűvíz abszolút megbízható hashajtó, amelynek hatása renkívül enyhe és igen kellemes. Kérjessze meg orvosától!

ZAVARGÁSOK TÖRTEK KI BOMBAYBAN. Bangkok. (MTI) A NTL jelenti: Bombay különböző részeiben zavargások törtek ki. Nagy hindutömeg megrohanta az állami raktárpöleteit és kifosztotta azokat.

Hosszabb időre hazautazik Svájc washingtoni követe. Helsinkiből jelentik: (MTI) Egy svéd lap értesülése szerint Svájc washingtoni követe a közeljövőben hazautazik, hogy tanácskozásokat folytasson a szövetségi tanáccsal. Előreláthatólag hosszabb ideig marad otthon.

Fehér-boy
 Rimanóczy-utca 10. szám
 Telefon: 21-80

Német kulturális küldöttség megy Szófiába. Szófiából jelentik: (MTI) Májusban német kulturális küldöttség utazik Szófiába.

EMBERT ÖLT A TALÁLT GRÁNÁT. Ungvár. (MTI) Beregújfalui határában Balogh János ungvári 15 éves fiú két 12 éves kisleánnyal virágot ment szedni az erdőbe. Közben egy fel nem robbant gránátot talált, amelyet piszkálni kezdett. A gránát felrobbant és Balogh János azonnal megölte. A két kisleányt életveszélyes sérülésekkel szállították kórházba.

További változásokat eszközöltek az olasz korporációkban. Rómából jelentik: (MTI) A Duce további személyi változtatásokat végzett a korporációk munkaadók és munkavállalók szövetségére, az ipari üzemek és tüzelőanyag-társaságok vezetőségében.

Vaszary János különleges filmje
Házasság Muráti-Páger új filmje
 Pénteken utoljára:
Népitélet Szombattól a CASINOBAN

Titkos számok az angol hajórakományokon. Anglia mindenáron szeretné megakadályozni hajóinak elsüllyesztését. Hiába, a nagy titoktartás, ezek a német buvárhajók mindig megtudják, merre járnak a brit gőzösök. Idén január 1-től kezdve új módozert vezetnek be hát az angolok. Minden angol kikötőben rakódó hajó titkos számot kap a szállítmányozási minisztériumtól. A ládákra, hálákra, csomagokra és bármely egyéb hajórakományra ezentul ezt a számot kell ráfesteni, valamint a berakodási és rendeltetési kikötők nevét. A hajó nevét nem szabad elárulni, annak még nyoma se legyen! A minisztérium így akarja megakadályozni, hogy a kifutó hajók nevét megtudják a német tengeralattjárók. Vajjon mire jó ez az intézkedés — kérdi ezek után nagyon okosan a „Times” — hiszen a német buvárhajóknak nem a hajó neve a fontos, hanem csak maga a hajó és a rakománya! (TEK)

VÁLTOZÁS A HORVÁT KORMÁNYBAN. Zágráb. (MTI) A poglavnik Artukovic igazságügyminisztert belügyminiszterre nevezte ki. Miksaics, eddigi belügyminiszter államminiszter lett.

Jelentkezniök kell a volt holland hadserreg tagjainak. Berlinből jelentik: (MTI) A volt holland hadserreg tagjainak jelentkezniök kell. A hadifoglyokat egyelőre nem engedik szabadon.

TIZ ÉVI FEGYHÁZ ELSÖTÉTÍTÉS ALATT ELKÖVETETT LOPÁSÉRT. A Magyar Országos Tudósító jelenti: A budapesti törvényszék rögtönítelő tanácsa Balogh György 20 éven aluli alkalmoságát az elsötétítés idején elkövetett lopás bűntette miatt tízévi fegyházra ítélte. Két vádlott társának ügyét rendez bíróság elé utalták.

Mexikó nem kötelezte magát arra, hogy katonákat küld a frontra. Bombából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A külügyminisztérium kijelentette, hogy Mexikó nem kötelezte magát arra, hogy katonákat küld a hadszínterekre.

Mindent elintéz fillérekért
 Gyors, pontos, megbízható!

Nagy az érdeklődés a velencei Dolgozó Magyarország kiállítására. Velencéből jelentik: (MTI) A velencei Dolgozó Magyarország kiállítás iránt továbbra is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A magyar kiállítást minden nap többszáz főnyi közönség látogatja meg. A velencei politikai és társadalmi élet előkelőségei is egymás után jelennek meg a királyi palota Napoleon termében, hogy megtekintessék a kiállítást. A velencei sajtó is nap-nap után foglalkozik a kiállítással.

FOLYTONOSAN EMELKEDNEK INDIÁBAN AZ EZÜST- ÉS ARANYÁRAK Lisszabon. (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Indiában az ezüst- és aranyárak folytonosan emelkednek. Az árak kétszer olyan magasak, mint Angliában. Az áremelkedések oka az, hogy az emberek megtakarított pénzüket arany- és ezüsttárgyak vásárlásába fektetik.

MEGKEZDŐDNEK A REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS LÁTOGATÁSOK. A bihari református egyházmegye területén a szokásos évi kánoni vizitációk május 2-án kezdődnek meg. Az esperesi körlevél 7 bizottság között osztotta szét az egyes egyházközségeket. A bizottságok megvizsgálják az iskolában a tanítás eredményét, a belmissziói életet s mindezekről részletes jelentést tesznek az egyházmegyei közgyűlésnek. Vaday Béla esperes személyesen dr. Szabó Lajos egyházmegyei főjegyző társaságában ez évben Nagykereki, Kismarja, Artánd, Váncsod, Told és Bojt községekben végzik a látogatást. Nagykereki-be május 2-án, vasárnap érkeznek, ahol az este tartandó templomi ünnepély műsorában működnek közre. Vaday Béla esperes prédikál és dr. Szabó Lajos főjegyző előadást tart. Nagyváradon a bizottság május 17-én és 18-án végzi látogatását. Nagyváradon Vaday Béla esperes, vitéz Nadányi János alispán gondnok és Hegedüs Kálmán tanácsbíró lesznek a látogatók.

Tudja-e Ön...

- ... hogy ha nem volna madár, az emberiség hamarosan kihalna. Mert ha a madarak nem pusztítanak el a rengeteg férges, rovaros, nem maradna meg a termés és nemsokára éhenhalnánk.
- ... hogy a tigris sokkal erősebb mint az oroszlan. Egy oroszlant már öt ember megfékez, míg egy tigrishez legalább kilenc erős ember kell.
- ... hogy a síelést már 1400 évvel ezelőtt ismerték. Prokop bizánci történétíró már Kr. u. 585-ben megemlíti a legrégebb síelőket, a messze északon lakó skitijoszokat. Thephanes ugyancsak bizánci író pedig 709-ben ír egy görög tábornokról, aki szétvert csapatait keresve átkelt a Kaukázuson, miközben 50 bennszülött kísérte sítalpakon.
- ... hogy hány ember él a földön? Az egyes országok legutóbbi népszámlálása szerint a föld teljes lakossága jelenleg 2.216 milliárd ember. Ez két és félszerese az 1800-iki létszámnak, bár az akkori adatok nem mondhatók valami pontosnak. Amerika lakossága a jelzett időszakban tizenegyszeresére nőtt, különösen az európai bevándorlók miatt. Európa lakosságának növekedése 1800. óta háromszoros, a többi földrészé kétszeres. A legsűrűbben lakott földrész Európa, ahol négyzetkilométerenként 46,3 ember él. Utána Ázsia következik 29,9 fővel. Egy négyzetkilométerre Amerikában 6,4, Afrikában 5,3, Ausztráliában és a déltengeri vidéken csak 1,2 ember jut.
- ... hogy a jó könyvnek még az állatvilágban is van ellensége. A tudomány megállapítása szerint 67 különböző állattípus támadja a könyvet, nem szólva a növényi és kémiai hatásokról. Ellenszerűl kéksarvból szokták elgázosítani a könyvtárakat.
- ... hogy Ausztráliában él egy földigiliszia fajta, amely négy méterre is megnő. Testének mintegy 500 gyűrűje van, tojása pedig 5-3 centiméter nagyságu. (TFK)

Szolgáltatós gyógyszertárak:

V. CSOPORT:

KLEOPATRA gyógyszertár Kossuth Lajos-utca 2. (Barla Dezső) 15-15.
CSILLAG gyógyszertár, Mussolini-tér 3. (E. Csapó Z.) 25-51.
MÁTÁS KIRÁLY gyógyszertár, Szt János-u. 50. (Ajtay G. Gyula) 21-31.
SZENT ANTAL gyógyszertár, Gerliczy-u. 14. (Atlasz Lajos) 13-55.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombathoz reggelig tart.

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találhatnak elhelyezkedést a váradi munkanélküliek?

A nagyváradi m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső-utca 28. sz. Telefon: 25-27) április hó 28-án kelt kimutatása szerint, az elmúlt héten elhelyezett 50 egyént *Jelenleg foglalkozást kaphatnak.*
 4 asztalos, 2 kovács, 1 borbély, 4 mindenes szolgáló, 6 mindenes leány, 2 bejáró takarítónő, 2 mindenes szakácsnő, 2 motorkezelő, 5 géplakatos, 4 vasestergályos, 2 bádogos, 2 jégyszedőnő.

Foglalkozást keresnek:

39 ipari szakmunkás, 27 gyári be-tanított és egyéb segédmunkás, 3 üzleti alkalmazott, 1 tisztviselőnő, 4 mindenes szolgáló, 12 mindenes leány, 4 bejáró takarítónő, 1 mindenes szakácsnő.

Betöltendő tanonc-helyek:

3 géplakatos.
 Munkát kereső ipari szakmunkások:

Asztalos 3, bádogos 1, butorfényező 1, cipész 2, cukrász 3, faestergályos 1, gépész 3, mészáros 2, kéményseprő 1, lakatos 3, nyomdász 1, sütő 2, nőiszabó 1, szobafestő 1, tapétázó 1, takács 1, szücs 1, tetőfedő 1, kovács 2, lakatos 3, férfiszabó 3.

A közvetítés teljesen ingyenes. Munkakeresők személyesen jelentkezzenek.

RÁDIÓ

SZOMBAT, MÁJUS 1.

5.40 Üzen az otthon
 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények.
 Majd: Magyarórákat énekel és kékedi Sántha János májusi köszöntőjét elmondja Cselényi József, Kisér Saraj Elemér csángózenekara.
 10.15 Májusi kedvben.
 11.15 Sallay Iván hegedül.
 11.40 A Közellátástügyi Minisztérium rádióelőadása.
 12.10 Beszélgetészenekar. Vezényel Müller Karoly.
 13.30 Honvédeink üzennek.
 14.00 Légierők fuvózenekara. Vezényel Doroszlai Karoly.
 15.00 Művészelemez.
 15.30 Bárdosi Németh János és Ósz Iván verseiből adnak elő.
 17.00 Mária hónapjában.
 17.10 Akiket mindig szívesen hallgatunk. Kórth Endre csevegése.
 17.20 Május van, az orgona virágzik... Tánccene.
 18.20 Hangképek innen-onnan.
 19.00 Részletek Hervé: Nébanísvirág c. operettjéből.
 20.05 Felőlvásás a világirodalom gyöngyeiből.
 21.10 Hinczy László táncczenekara.
 22.15 Budapesti honvéd őrszázalói zenekara.
 23.00 Tánccsámok
 23.15 Filmrészletek.

SPORT

Izgalmas előmérkőzése lesz a MÁV-Gyulai AC a NAC-Szeged viadalnak

A MÁV csapata is bajnokságért küzd

A felületes szemlélő talán nem is veszi észre a nagyváradi labdarugósport egyre fokozottabb kibontakozását. Talán észre sem veszi, hogy a kisebb csapatok is lassacskán hogy erősödnek, mennyire fejlődnek. Pedig szemünk előtt indult el útjára a MÁV jóképességű együttese is és csak most vesszük észre, hogy hosszú, verejtékes küzdelme után, milyen szépen kiemelkedett a maga osztá-

lyából és ma már 10 pont előnyei, biztosan tör a kerületi bajnokságra, hogy jövőre már a Nemzeti Bajnokság keretében fejthesse ki tudását.

A NAC-Szeged mérkőzés előtt a bajnokjelölt MÁV együttese fog játszani a Gyulai AC-al és felülbíráhatjuk, hogy milyen nagy értéket képvisel helyi viszonylatban már a vasutas labdarugás is.

Ferfir. hákat, használtakat

legjobb aron vehet, eladhat

MOLNÁR

használt ruh. sz. let. ben
 Bémer-tér 1. (udvarban).
 hívásra házhoz jövök.

SZINHÁZ

„Udvarolni felesleges”

— Vaszary Gábor vigjátékának bemutatója a Szigligeti Színházban —

A betegesen hazudozó nő típusát viszi színpadra Vaszary Gábor, az *Udvarolni felesleges* című vigjátékban. Hősnője hazudik szerelmet, hazudik kiábrándulást, hazudik őszinteséget s egy-egy fordulatban még azt is hazudja, hogy hazudik. S ezt kell hallgatni három felvonáson át S közben nem történiik ugyszólván semmi. Mária kérmönfont hazudozásokkal beleloolja Péter lelkébe azt a gyötrő bizonytalanságot, amelyből csak házasságkötéssel tud ideig-óráig szabadulni. A házasságban aztán színellett őszinteséggel nyugtatja meg és láncolja magához a férjét s ugyanezzel a módszerrel bírja rá, hogy néha udvaroljon is neki, mert nem igaz az, hogy udvarolni felesleges. Nem elég szellemes a darab ahhoz, hogy izléstelenséggel bármily csekély mértékben menthető legyenek és nem elég szórakoztató ahhoz, hogy a lépten-nyomon emelhető súlyos erkölcsi kifogásokat bár pil-

lanatokra is feledtetné. Vaszary Gábornál már öncélúvá válik a romlottság légköre, amelyet kétségbe nem vonható ügyességgel tud megteremteni a színpadon s lassan már az unalom érzését kelti, hogy az író szinte kéjeleg a hazug és alantas eszközök alkalmazásának diadalában.

Dayka Margit eiragadóan kedves és mulatságos volt a fő nő szerepben, de ismert fintorai nélküli bizonyára még jobban tudott volna uralkodni a színpadon. A férj tökfilkő-figuráját Szabó Ernő sok humorral rajzolta meg. Halassy Géza a fejlődés újabb jeleit mutatta meg egy fiatalember szerepében s igen jó volt Utó Endre, aki egy agglényt alakított.

A közönség sokat nevetett a darab bohózati bonyodalmain s a néha ragyogóan felvillanó ötleteken és a telvonások végén melegen ünnepelte a kiváló vendégművésznőt.

A színházi iroda közleményei:

Dayka Margit ma este az „Udvarolni felesleges”-ben vendégszerepel

Vaszary Gábor nagyszerű vigjátékújdoncsága, az *Udvarolni felesleges* ma, pénteken délután egynegyed 4 órakor és este háromnegyed 7 órakor, *Dayka Margit* vendégfelléptével van a színház műsorán. Az Új Magyar Színház bombasikerű újdoncsága tele van szellemességgel és egész este állandó kacagásban tartja a nézőteret. Mérsékeltlen felemeit helyáarak.

Szombaton délután egynegyed 4 órakor *Leányvásár*. Jakobi híres operettje „filléres helyáarakkal” kerül színpadra.

Egy nap a világ c. mai világháborus történet, a rendkívüli nagy sikerre való tekintettel, szombaton este ismét műsoron van, „olesó helyáarakkal”.

Mária főhadnagy, az idény legnagyobb operett-sikere; vasárnap délután „olesó helyáarakkal” kerül színpadra.

Vasárnap este a legkacagtatóbb

operett-újdoncság, a *Bácskai dinomdánom* tölti be az est műsorát.

A hétfő esti Népművelési előadásra a jegyek a színházi pénztárnál kaphatók. Színre kerül: *Egy nap a világ* Jegyek már válthatók.

HETI MŰSOR:

Pénteken délután: *Udvarolni felesleges* (Dayka Margittal).

Pénteken este: *Udvarolni felesleges* (Dayka Margittal).

Szombaton délután: *Leányvásár*.

Szombaton este: *Egy nap a világ*.

Vasárnap d. u.: *Mária főhadnagy*.

Vasárnap este: *Bácskai dinomdánom*.

Hétfőn este: *Egy nap a világ*. (Népműv. előadás.)

Olvassa és ter'essze a Magyar Lapokat

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Kis tangóharmonikát veszek. Cím a kiadóban. 670

H. V. Morton: Az Üdvözítő nyomában, 2 kötet vászonkötésben, arany metszéssel eladó. Cím a kiadóban. 639

Jó hangu cimbalom eladó. Cím a kiadóban. 638

Ocska kisebb ablakok eladók. Akadémia-u. 8. 672

Eladó új festett hálószoba bútor, Hagyóesi Márton-utca 4. 687

Állási nyeg

Fényképészegédet (segédnőt), pozitív-negatív retusort, csakis elsőrangú munkást fölveszek. Major, Rákóczi-ut 13. szám. 679

Napszámolókat, 17-18 éves ifjakat, kocsisokat és béreseket felvételre keres a Dreher-Haggenmacher Sörgyár. Jelentkezés a váradszöllősi telepen 19-12 óra között. 645

Fényképész segédnőt (segédet) azonnali belépésre keresek. Cimeket „Fényképész” jellegre a kiadóhivatalban kérem leadni. 686

Gépirásban és számolásban jártas nőt vagy férfit felvételre keresek. Jelentkezés 16 és 17 h. között Szilágyi Dezső-u. 6. sz. Shell lerakatnál. 688

Angoraszórt, gubancot, bármilyen mennyiségben veszek. Székely, Kapucinus-u. 11.

Ügyes bajárónő délelőttre azonnal felvétetik. Dr. Könyves ügyvéd, Szaniszló-utca 4. 682

Éltetőbe minden bejárónő felvétetik. Nagyvárad, Pável-u. 8. 685

Állást keres

Kereskedelmi érettségivel és irodai gyakorlatjal rendelkező nő elhelyezkedést keres. „Komoly munkaró” jellegre. 683

Erettségizett öskeresztény fiatal úrlány perfekt magyar, román, francia, némi német nyelvtudással, perfekt gépíró, állást változtatna. Címét „Gépirónő” jellegre a kiadóba kér. 690

Kereskedelmi végzettségű tisztviselőnő irodai, felügyelői állást keres. Címét „Megbízható” jellegre a kiadóba kér. 689

Különféle

Fertőtlenítést, poloskát, mojt, mindennemű férgek irtását 38 év gyakorlatjal irtja Varga. Dankó Pieta-utca 6. Telefon 27-56. 513

Új cserépkályhák készítését, cserépkályhák átr'akását, szabadalmazott főtűszerkezettel, készíti Bessenyei István kályhás, Huszár-utca 23. Telefon 31-08. 539

Jól menő malombérlet, családi okok miatt átadó. Cím a kiadóban. 684

Kölcsön

Kölcsön könnyű visszafizetési feltételek mellett Hitelszövetkezettől, Behlen István-u. 6. kapható. 610

Elveszett

ELVESZETT Magyar Lapok és Szent László Nyomda R. T. nevére kiállított újságátvételi megbízó igazolványok, becsületes mg'találó, tekintettel arra, hogy részére értéktelenek, hozza be a kiadóba, jutalmat kap.

MADÓFÜLAJDONOS:
 SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

76-és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
 Dr. Paál Árnád Dr. Scheffler Ferenc
 a Szent László-nyomda Rt.
 tanácsnoka

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépen. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.